

da vidite naše narodno življenje, da si segnemo v bratovske roke, izmenimo srčne želje, naznanimo gg. poslancema naše težnje, jima odkrijemo skeleče rane, ter se združimo v obrambo starih pravic pod geslom: »Nobeno ped, za celi svet, ne damo zemlje naše«. Začetek je ob 3. uri popoldne.

Od Sv. Martina pri Vurbergu. (Svečanost.)

Dne 21. avgusta smo obhajali tukaj izvanredno lepo svečanost. O priliki rojstva Njih Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa so si umislili tukajšnji rezervni in dosluženi vojaki prirediti svečanost, da bi za prevzvišenega vladarja pri sv. maši molili, da bi mu Bog še dal mnoga leta živeti in milo nam Avstrijo vladati. In to se je tudi po mogočnosti slavno izvršilo. Kar pa je slavnost najbolj povišalo, pa je to, da je bila ravno ta dan zadnja procesija s presv. Rešnjim Telesom. Že predvečer so topiči prihodnjega dneva slovesnost naznanjevali. V jutru ob pol devetih so se dosluženi vojaki na kraji, slavnosti namenjenem in z zastavami okinčanim zbrali, ter so korakali vojaški v cerkev, kjer je bila najprej procesija s presv. Rešnjim Telesom, katero je spremljalo veliko ovenčanih deklic. Po procesiji so nam velečastiti gosp. župnik pomen slovesnosti razložili, in nam na srce polagali, da smo katoliški in cesarski vojaki, naj si vzamemo sv. Martina kot pravega svetega vojaka v izgled, katerega podoba je v vojaški zastavi naši. Potem je bila sv. maša z zahvalno pesmijo in cesarsko himno za presvitlega cesarja. Na to se podamo v šotore, z mlaji in zastavami okrašene v gospé Gselmanove gostilni k obedu. Tukaj so se razne napitnice prevzvišenemu vladarju, prevzvišeni soprogi njegovi in celi cesarski rodbini napivale, ter so mogočni živio-klici doneli in se je cesarska pesem prepevala. Potem zopet k popoldanski službi korakamo; in zatem se je prava ljudska veselica na slavnostnem kraju pričela. Omeniti moramo, da se je slovesnost mirno in veselo vršila, kar je od mladih ljudi zelo lepo in hvale vredno bilo in tako smo se vsaki na svoj dom vrnili, srčno želeč, da bi se taka lepa slovesnost vsako leto ponovila, in trdno se nadajamo, da se tudi bode. Nazadnje še enkrat zakličemo: Bog ohrani, Bog obvari Njih Veličanstvo, presvitlega cesarja Franca Jožefa še mnoga in mnoga leta naši mili Avstriji! Mi vojaki pa se trdno držimo gesla: »Vse za vero, dom in cesarja!«

Iz Remšnika. (Blagoslovljenje novega zvonika.) Dne 28. avgusta se je na Radlu pri cerkvi sv. Vrbana blagoslovil novi zvonik in se potegnil nanj križ, ki kakor s prstom proti nebesom kaže v našo pravo domovino. K redki svečanosti je tudi ogromno veliko ljudstva prišlo iz slovenskega in nemškega kraja, že na predvečer so možnarji vabili verne od vseh krajev. Kjer zdaj stoji lepo zidana cerkev sv. Vrbana, bila je nekdanj pred 70 leti lesena kapelica, katero so postavili predstariši iz obljube, ker so jim viharji in nevihte hotele vse odnesti po nastalih plazih. Pripoveduje se, da so kmalu potem, ko se je začela pri sv. Vrbanu v kapelici daritev sv. maše opravljati, enake nesreče prenehale. Slej se je cerkev sezidala, ki je bila brez oboka in zvonika nad 20 let. Rajni Slanik in še živa njegova žena pustila sta cerkev obokati in blagosloviti na čast sv. Vrbanu. Vendar še ji je zvonika dozdej manjkalo. Takrat je denarja za zidanje zmanjkalo. Začetek k zidanju novega zvonika napravil je pošten hlapec Gregor Lakner, kateri si je po varnem ravnanji nekaj stotin prihranil in je 100 fl. leta 1889 pred smrtjo sporočil za zidanje novega zvonika pri sv. Vrbanu. To je naklonilo po prigovarjanji cerkvenega predstojništva še druge dobrotnike; ki so po 100, 50, 10 in 5 fl. obljubili darovati, in tako je bilo mogoče zidanje začeti letos. ter se je do 28. avgusta dovršilo. Zidarski mojster, g. Anton Kafel iz

Vuzenice, je zidanje prevzel po prav ugodni pogodbi. Streho in strop pa tesarski mojster Janez Hanausek iz Arveža, ki je tudi ob enem strelovod na zvonik napravil, naročen od trgovca Greinitz v Gradca. Oba mojstra sta hvalevredno delo izorsila. Ko se je križ blagoslovil in potegnil na zvonik, je g. Hanausek po izvršitih napitnicah metal kupice med ljudstvo, za katere so se topli in še celo šrbine strenili steklenice so pobirali v spomin na redko svečanost. Omeniti še hočemo staro mater Slanikovo, ki je veliko žrtvovala za zidanje cerkve in bi se bila zelo rada dočakala blagoslovljenje novega zvonika. Preteklo zimo zbolela je hudo, pa na priprošnjo svojih še jej je Gospod dal zdravje in dočakala je blagoslovljenje zvonika. Bog še jo naj pusti mnogo let živeti in srečno umreti, kajti na zemlji je njena želja dopolnjena! Pošteni Remšničani so s tem dokazali, da imajo ljubezen do Boga, ker radi darujejo za olepsavo hiš božjih. Požrtvovalnost in trud naj jim Bog obilno blagoslovi. Upamo še, da bodo enako radodarno darovali za sv. Pongraca, ki je ponovljenja silno potreben. Z zjedinenimi močmi in dobro voljo upamo še tudi cerkev sv. Pongraca v nekaj letih ponoviti.

Od Marija-Gradca pri Laškem. (Domače.)

Zadnjič sem bral v Vašem listu dopis od Sv. Kristofa. Moj sosed unstran Savinje je meni prav iz srca pisal, pa lahko bi bil še kaj več povedal. Dovolite toraj meni, da se tudi jaz oglašim! Zdaj imamo dve soli, pa samo eden krajni šolski svet. V tem krajnem šolskem svetu pa imajo tržani večino in nam bodo še za naprej zapovedovali. Tržani pošiljajo svoje otroke v novo nemško šolo, ker so vsi otroci iz trške občine vsolani v novo nemško šolo. V našo staro šolo pa hodijo otroci iz občine Sv. Kristofa in Marija-Gradca. Zato jaz ne zastopim, kaj imajo tržani opraviti z našo šolo in zakaj bi mi kmeti še plačevali tudi za nemško šolo. Radi bi tudi vedeli, kakaj je še en razred spravljen v Amonovi hiši. Za to hišo moramo toraj še posebej plačati, najbrž za to, da trški župan in predsednik krajnega šolskega sveta škode ne trpi. V stari soli pa je še več ko dosti prostora za vse razrede. Tudi se meni zdi, da nimajo vsi učitelji in učiteljice pravice v soli zastopni stanovati. Mi moramo zatoraj na to delati, da dobimo za našo okoličansko šolo poseben krajni šolski svet, ki bo tudi za to skrbel, da pride stara šola čisto v našo lastnino. Tiste gospode v Celji, ki se na take stvari in na šolske postave zastopijo, pa prosimo mi, da nam pomagajo to doseči. Tudi novega notarja dobimo, ki ne zna dosti slovensko govoriti, še manj pa slovensko pisati. Zahtevajmo v kanceliji, da nam bodo delali slovenska pisma, katera znamo vsaj lahko brati. Če pa ne morejo ali pa nečejo delati slovenskih pisem, pojdimo pa raji v Celje ali pa v Sevnico, kjer nam bodo prav radi napravili slovenska pisma. K laškemu notarju pa naj hodijo tržani in njihov župan, ki je bil nalašč na Dunaju za nemškega notarja prosil. Gospod notar bo že videl, koliko zaslužka mu bodo dali nemški tržani, kateri mislijo, da je notar samo za njih in ne tudi za ves drug, skoraj čisto slovenski okraj.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar biva sedaj na Ogerskem, v obliži Pečuha pri vojaških vajah. — Delegaciji, avstrijska in ogerska, začeta svoje posvetovanje dne 1. oktobra, tokrat v ogerskem glavnem in prestolnem mestu. Minister za državno vojaštvo terja

neki 5 milj. več, kakor lani. Letos pridejo tudi mladočeski poslanci v delegacijo, lani jih še ni bilo, zato bode v njej že tudi nekaj »po novi šegi«. — Za prazno mesto drž. poslanca na Dunaji se sili vendar-le dr. Kronawetter, velik prijatelj judov in tudi delalcev, ako ga nič ne stane, kakor kje kake besede.

Štajarsko. Deželni zbor v Gradci je izvolil, kakor po navadi, več odsekov v posvetovanje tacihi stvari, ki jih dobi dež. zbor v sklepanje. Od slov. poslancev je g. dr. Lipold v finančnem, gosp. Fr. Robič v šolskem, g. dr. Dečko v prošinskim, dr. Radaj v poljedelskem, g. dr. Srnec v občinskem in g. M. Vošnjak v železniškem odseku. V vsakem odseku pa imajo zanesljivo večino liberalci in kar se sklene v teh odsekih, to obveselja tudi v zboru.

Koroško. Kako dobro je, da ima vlada učiteljsvo v svoji oblasti, vidi se najbolj pri koroških učiteljih, ki so v službi pri kaki šoli na slov. delu dežele; kajti ti čujejo, kakor na povelje, skoraj vsi zoper slov. ljudske šole. Da storijo tako iz prepričanja, tega jim pač nihče ne verjame, tedaj le na željo, ki jim pride od zgorej, iz Celovca. — Kakor po drugih deželah, tako tudi Korošci niso zadovoljni s slov. katol. shodom v Ljubljani in kar je čudno, še celo »Miru« ni bil povolji.

Kranjsko. Da je pošta najbolja, če je v državnih rokah t. j. cesarska, nihče ne dvomi in zato želé občine, posebno po mestih, naj vzame država pošto v svoje roke. Tako se pogaja sedaj obč. svet v Novem mestu za to, da prevzame država tamošnjo pošto na svojo skrb: vse kaže, da se to izgodi. — Dež. glavar, g. Oton Detela je izvoljen za častnega občana v občini Radeški pri Zidanem mostu.

Primorsko. Šolski zavodi, katere vzdržuje slov. društvo »Sloga« v Gorici, preselijo se v nove, visoke in svetle prostore. Šola se začne na njih prihodnji ponedeljek. Mesto pa se brani še vedno slov. ljudske šole. Kako dolge se!

Tržaško. Rojane so vas pri Trstu in ondi stane veliko slov. delavcev. Sedaj so si ustanovili posojilno društvo in to kupuje jedila ter jih daje po ceni svojim udom. Tako se izognejo žitnim in drugim oderuhom v mestu.

Istersko. Laška večina v dež. zboru v Kopru posluhuje se svoje moči nasproti slov. in hrv. poslancem brez vsake meje. Niti v enem odseku ne mara katerega izmed njih. Tudi dež. glavar ni hotel govoriti slovenski ali hrvaški, češ, da je laški jezik za vse dober!

Hrvaško. V Oseku ustanovi se prihodnje leto dež. sodnija ali banski stol. V tem mestu je sila veliko judov in skoraj vsi veljajo za pristne Nemce.

Ogersko. Novi ogerski primas, nadškof Vaszary krepko zastopa pravice katoliške cerkve, sedaj posebno zoper kalvince. Vlada ga sicer ne ovira pa tudi podpira ga ne, ali le malo, tako bolj iz daljave.

Gališko. Cesar je dovolil, da se osnuje rusinska gimnazija v Kolomeji. S tem se ustreže vsaj po nekaj želji rusinskih poslancev. V deželnem zboru pa še sliši vlada gotovo več tacihi želja, ali jim jih izpolni?

Vnanje države.

Rim. Nemški katoliški so preveseli lepega pisma, katero so jim poslali sv. oče Leon XIII. za vezilo, ko je v Mogunciji bil 39. katol. shod. Nemški katoliki pa tudi zaslužijo pohvaljenje, kajti tako moški so drugje le redki katoliki, kakor so pri Nemcih.

Italijansko. V Genovi, kjer je bil Kristof Kolumbus svoje dni doma, bile so zadnji teden velike slovesnosti njemu v hvaležni spomin. Tudi kralj Umberto in kraljica Margarita sta se jih vdeležila in so ju, kakor se piše, ljudje pozdravljali z velicim veseljem. To pa pri

vročevrvm ljudstvu, kakor je laško, ne pomeni ravno veliko. Vse drugače je lahko že jutre.

Francosko. Veliko se sicer govori in prav tako, če ne več, piše o blagih, katere prinaša ljudem republika in možje, ki so ji na čelu. Sem ter tje izve pa se vendar-le resnica in ta ni vesela, kajti država leze čedalje, globlje v dolgove in reda ni nikjer, najmanj pa pri solah in kar je lahko verjeti, pri — kasah. O goljufijah na škodo države govorijo ljudje veliko, da-si ne smejo pisati o njih, vsaj ne resnice!

Angleško. Novo ministerstvo se dolgo ne pokaže, kaj da je ali kaj da hoče. Kriva je tega pač visoka starost predsednika, lorda Gladstone. Če je človek 85 let star, premisli dobro, kaj hoče in pri Angležu še velja to bolje, kakor pri kom drugem, saj so oni radi, če gre vse »lepo po malem«. Tedaj pa počakajmo!

Nemško. Radi nam naši Nemci kažejo na Nemce, tam zunaj v rajhu; sedaj pa, ko je ondi v večih mestih kolera in to ne brez uzroka — sedaj so tihi ter se nič ne piše o veliki nesnagi, ki je po nekaterih nemških mestih, izlasi se v Hamburgu. Ta nesnaga pa je ondi v resnici velika in prav ona je kriva, da kolera ne more h koncu, če bi tudi rada.

Rusko. Kaj bode iz homatij v Pamiru, doli v Aziji, kjer ima ruska vlada gotovo vmes svoje roke, tega še ne zna nihče. Misli se, da hoče car čez Pamir v Indijo, ki je v oblasti Angležev, toda tega car brž ne misli, kajti do Indije je še dolga pot in tudi trnja je na nji veliko, ker se tje ne da priti brez orožja, brez vojske z Angleži.

Srbsko. Ali se obdrži novo ministerstvo in torej liberalci? To vprašanje še je vedno vsem na jeziku, ali dati odgovora, da se vzdrži, ne upa si nihče. Tudi nam se zdi, da še v Srbiji ni doba za liberalce.

Grško. Pod grško kraljestvo spada tudi nekaj bolgarskih krajev in ti dajo vselej grški vladi veliko dela, ker so nemirni in se menijo pičlo malo za to, kar terja vlada od njih. Sedaj jim ni prav, da imenuje vlada učitelje na njih šole, to imenovanje, mislijo, bilo bi bolj za-nje, saj dobiva učiteljstvo tudi le od njih plačo. Ni brez vsega ta misel!

Afrika. Velika tolažba je za nas v Evropi, da v Afriki letos ni čuti o kužnih boleznih, kajti od ondot bi jim bila pot do nas precej lahka, vsaj lažja, kakor od gorenjih mrzlih krajev.

Amerika. Po celi južni Ameriki vre, kakor na ognjiščih, skoraj v nobeni republiki ni mirno in če se prekucne v kateri kaka vlada, to veseli ljudi v drugih ter jim daje korajžo, da še poskusijo deti svojo obveljavo. Tako življenje ni veselo!

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

X. Kaj je drviš? Druga premišljevanja.

Kaj je drviš? Suniti, Šiiti, Hassan-Hosseini. Razmišljevanja o slavi in propadu Turčije.

Kakor žeči ogenj plantelo je v moji domišljiji vse, kar sem danes gledal. Skrili so se sveti občutki iz Marijinega vrta; njim bo prišel čas, ko bom doma, obhajal smarnice pred Marijinim altarjem. Danes je živo pred me stopilo vse, kar sem čital kedaj o mohamedanski veri. Danes sem se marsikaj učil bolje razumevati.

Odkod in kaj je drviš? Perzijska beseda »drviš« in arabska »fakir« pomenja svojevoljno ubogega,